

Pradžia > ... > Šeimos Teisė Ir Paveldėjimas > Tėvų Pareigos: Vaiko Globa Ir Bendravimo Teisės > Gibraltar

Tėvų pareigos: vaiko globa ir bendravimo teisės

Turinį pateikė

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Gibraltaras

1 Ką iš tikrųjų reiškia teisinė sąvoka „tėvų atsakomybė“? Kokios yra asmens, turinčio tėvų atsakomybę, teisės ir pareigos?

Pagal Gibraltarą teisę tėvų valdžia reiškia vaiko globą, priežiūrą ir kontrolę; ją paprastai vykdo vienas iš vaiko tėvų, abu tėvai arba paskirtas globėjas. Paprastai už vaiko globą bei auklėjimą ir bet kokio vaikui priklausančio ar patikos pagrindu valdomo turto administravimą yra atsakingi tėvai arba globėjas.

Sąvoka „tėvų valdžia“ taikoma tėvui, motinai ar bet kokiam paskirtam globėjui, kuris vykdo tėvų pareigas konkrečiam vaikui. Tėvų valdžia taip pat reiškia tiesioginę kontrolę arba kontrolę teikiant patarimus tinkamai atsižvelgiant į vaiko raidos etapą. Ji taip pat apima vaiko auklėjimą ir teisę reguliariai bendrauti su vaiku, jei vaikas su tuo asmeniu negyvena; taip pat teisę ir pareigą prireikus būti vaiko teisiniu atstovu.

2 Kaip paprastai nustatoma, kam priklauso tėvų atsakomybė už vaiką?

Paprastai vaiko globos ar auklėjimo ir bet kokio turto administravimo klausimais motina turi tas pačias teises ir įgaliojimus, kaip tėvas. Tokios motinos ir tėvo teisės ir įgaliojimai yra vienodi; bet kuris iš tėvų jais gali naudotis be kito iš tėvų. Šioms bendrosioms teisėms taikoma bet kokia [Gibraltarą teismų](#) priimta nutartis.

Pagal Gibraltarą teisę, jei vaiko tėvas ir motina jo gimimo metu buvo susituokę, abu tėvai turi tėvų valdžią vaiko atžvilgiu. Tačiau, jei tėvai nebuvo susituokę, vaiko gimimo metu tėvų valdžią turės tik motina. Ši taisyklė nėra griežta ar absoliuti, nes Gibraltarą teisėje pripažįstama, kad, jei motina tėvą užregistruoja kaip vaiko tėvą, jis įgyja tėvų valdžią vaiko atžvilgiu. Tėvas tėvų valdžią įgyja ir tuo atveju, kai tai nurodo teismas.

Tačiau tėvų teises vaiko atžvilgiu gali turėti vienas, du arba daugiau asmenų. Tačiau ta teise vienas asmuo negali naudotis be kito asmens arba, atitinkamais atvejais, bet kitų asmenų sutikimo, išskyrus atvejus, kai tai nurodyta teismo nutartyje, akte ar susitarime.

3 Ar gali būti tėvų atsakomybė paskirta kitam asmeniui, jeigu tėvai negali arba nenori vykdyti pareigų savo vaikams?

Vienam iš tėvų mirus likęs gyvas iš tėvų tampa vaiko globėju vienas arba kartu su bet koku mirusio vieno iš tėvų paskirtu globėju. Jei miręs vienas iš tėvų globėjo nepaskyrė arba paskirtas globėjas mirė arba nesutinka būti globėju, globėją gali paskirti teismas, jei mano, kad tai reikalinga.

Pagal vaiko motinos ar tėvo prašymą teismas gali priimti nutartį dėl vaiko gyvenamosios vietos nustatymo ir jo motinos arba tėvo teisės bendrauti su vaiku. Teismas taip pat turi įgaliojimus nustatyti vaiko gyvenamąją vietą su bet kuriuo asmeniu (neatsižvelgiant į tai, ar tas asmuo yra vienas iš tėvų). Tačiau sprendimas, kuriuo nustatyta vaiko gyvenamoji vieta su vienu iš tėvų, nevykdytinas, kol abu tėvai gyvena kartu.

4 Jeigu tėvai nutraukia santuoką arba išsiskiria, kaip išsprendžiamas tėvų atsakomybės nustatymo ateiityje klausimas?

Santuokos nutraukimo atveju Gibraltaro Aukščiausiasis Teismas turi įgaliojimus (vykdomus prieš priimant galutinį sprendimą arba po jo priėmimo) nustatyti santuokoje gimusių vaikų globą, išlaikymą ir ugdymą arba nurodyti, kad būtų pradėtas procesas, kad vaikas taptų valstybės globotiniu. Aukščiausiasis Teismas negali priimti galutinio sprendimo dėl santuokos nutraukimo, kol nėra įsitikinęs, kad dėl kiekvieno vaiko buvo numatytos tinkamos priemonės.

Tėvams gyvenant skyrium jie gali sudaryti susitarimą, pagal kurį vienas iš tėvų gali atsisakyti visų arba dalies tėvų teisių. Tačiau teismas tokio susitarimo nevykdo, jei mano, kad tai nenaudinga vaikui.

5 Jeigu tėvai sudaro sutartį dėl tėvų atsakomybės, kokių oficialių reikalavimų reikia laikytis, kad sutartis būtų teisiškai įpareigojanti?

Kaip nurodyta atsakyme į 4 klausimą, kai tėvai sudaro susitarimą dėl gyvenimo skyrium, pagal kurį vienas iš tėvų atsisako visų arba dalies savo tėvų teisių, teismas tokį susitarimą vykdyt tik tuo atveju, jei mano, kad tai naudinga vaikui.

6 Jeigu tėvai negali susitarti dėl tėvų atsakomybės, kokios alternatyvios priemonės padeda šį konfliktą išspręsti nesikreipiant į teismą?

Jei klausimas dėl tėvų valdžios buvo iškeltas nagrinėjant bylą dėl santuokos nutraukimo, sprendimą šiuo klausimu gali priimti Gibraltaro Aukščiausiasis Teismas. Tačiau konsultacijose santuokos klausimais galima gauti socialinės pagalbos. Konsultavimo santuokos klausimais paslaugą teikia Gibraltaro Romos katalikų bažnyčia. Kai kuriuos iš šių klausimų taip pat galima spręsti taikant tarpininkavimą.

7 Jeigu tėvai kreipiasi į teismą, kokius su vaiku susijusius klausimus gali išspręsti teisėjas?

Teisėjas gali priimti sprendimą dėl bet kokio klausimo, kuris, jo nuomone, gali turėti įtakos vaiko interesams.

8 Jeigu teismas nusprendžia, kad vaiko globa turi priklausyti tik vienam iš tėvų, ar tai reiškia, kad jis gali visus su vaiku susijusius klausimus spręsti nepasitaręs su antruoju iš tėvų?

Jei vienam iš tėvų suteikiamos visos globos teisės, jis gali priimti sprendimus visais su vaiku susijusiais klausimais nesitardamas su kitu iš tėvų, išskyrus atvejus, kai taip pažeidžiama esama teismo nutartis; pavyzdžiui, nutartis dėl teisės bendrauti su vaiku.

9 Jeigu teismas nusprendžia, kad vaiko globa priklauso abiem tėvams, ką tai iš tikrųjų reiškia?

Bendra vaiko globa reiškia, kad abu tėvai vaiko atžvilgiu turi vienodas teises ir pareigas. Šias teises galima įgyvendinti kartu arba atskirai.

10 Į kokį teismą reikia kreiptis, jeigu norima pateikti pareiškimą dėl tėvų atsakomybės? Kokių oficialių reikalavimų reikia laikytis ir kokie dokumentai

turi būti pridedami prie pareiškimo?

Jei prašymas dėl tėvų valdžios pateikiamas nagrinėjant santuokos nutraukimo bylą arba ją išnagrinėjus, prašymą reikia pateikti Gibraltaro Aukščiausiajam Teismui. Prašymas pateikiamas kaip šaukimas, pagrįstas rašytiniu patvirtinimu. Pateikus šiuos dokumentus Aukščiausiojo Teismo kanceliarija nustatys posėdžio, kuriame bus nagrinėjamas prašymas, datą.

Prašymus, kad vaikas, kuriam reikalinga globa, taptų valstybės globotiniu, taip pat reikia teikti Gibraltaro Aukščiausiajam Teismui.

Kai klausimas dėl tėvų valdžios nesusijęs su santuokos nutraukimo byla, prašymą galima pateikti Gibraltaro Magistratų teismui. Prašymą reikia pateikti kaip raštišką skundą, kuriame reikia nurodyti prašomą teisių gynimo būdą ir skundo pagrindą. Kartu su prašymu reikia pateikti vaiko gimimo liudijimo kopiją ir, jei taikoma, santuokos liudijimo kopiją. Gavęs skundą teismas byloje paskirs posėdį ir informuos šalis apie dokumentų pateikimo terminą.

11 Kokia tvarka yra taikoma šiais atvejais? Ar galima pasinaudoti pagreitinto proceso tvarka?

Visose bylose Aukščiausiasis Teismas arba Magistratų teismas nustatys posėdžio, kuriame bus nagrinėjamas atitinkamas prašymas, datą ir informuos šalis. Nustatytą datą šalis kartu su savo teisiniais atstovais turi atvykti į teismą (jei taikoma).

Jei matyti, kad vaikui gali būti reikalinga globa, gali būti taikomos skubios procedūros.

12 Ar galima gauti teisinę pagalbą bylinėjimosi išlaidoms padengti?

Atsižvelgiant į materialinės padėties kriterijų teisinę pagalbą galima gauti ir Magistratų teisme, ir Aukščiausiajame Teisme. Prašymus dėl teisinės pagalbos bet kuriame iš šių teismų reikia pateikti Aukščiausiajam Teismui; prašymų formas galima gauti Aukščiausiojo Teismo kanceliarijoje.

13 Ar galima apskųsti teismo sprendimą dėl tėvų atsakomybės?

Jei sprendimą dėl tėvų valdžios priėmė Magistratų teismas, skundą galima pateikti Aukščiausiajam Teismui. Jei sprendimą priėmė Aukščiausiasis Teismas, skundą galima pateikti Apeliaciniam teismui.

14 Tam tikrais atvejais, kad būtų įvykdytas sprendimas dėl tėvų atsakomybės, gali prireikti kreiptis į teismą. Į kokį teismą reikia kreiptis ir kokia tvarka yra taikoma?

Prašymą reikia pateikti teismui, kuris priėmė pradinę nutartį dėl tėvų pareigų. Jei šią nutartį priėmė Magistratų teismas, reikia pateikti skundą jame nurodant skundo pagrindus. Kreipiantis į Aukščiausiąjį Teismą reikia pateikti šaukimą, pagrįstą, jei reikia, rašytiniu patvirtinimu.

15 Ką reikia padaryti, kad kitos valstybės narės teismo priimtas sprendimas dėl tėvų atsakomybės būtų pripažintas ir vykdomas šioje valstybėje narėje?

Valstybės narės teismo sprendimas dėl tėvų valdžios, priimtas santuokos nutraukimo, gyvenimo skyrium ar santuokos pripažinimo negaliojančia byloje, gali būti pripažįstamas Gibraltare. Kad toks sprendimas būtų vykdomas, Magistratų teismui reikia pateikti prašymą paskelbti teismo sprendimą vykdytinu.

16 Į kurį šios valstybės narės teismą reikia kreiptis norint užginčyti kitos valstybės narės teismo sprendimo dėl tėvų atsakomybės pripažinimą? Kokios procedūros taikomos tokiais atvejais?

Bet kuri šalis gali apskųsti teismo sprendimą dėl prašymo paskelbti teismo sprendimą vykdytinu. Jei sprendimą priėmė Magistratų teismas, skundą reikia pateikti Aukščiausiajam Teismui.

17 Kokios šalies teisę taiko teismas procese dėl tėvų atsakomybės, jei vaikas ar bylos šalys negyvena šioje valstybėje narėje arba yra skirtingų šalių piliečiai?

Gibraltaro teismai taiko Gibraltaro teisę, prie kurios priskiriami vietos teisės aktai, taip pat bet kokie įstatymai ar kitos nuostatos, kurios taikomos ir Gibraltarui.

Šis tinklalapis priklauso portalui [Jūsų Europa](#).

Laukiame jūsų [atsiliepimų](#) apie tai, kiek naudinga pateikta informacija.

Paskutinis naujinimas: 09/08/2021

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teismo tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teismas, nei Europos Komisija nepriima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.